

UNIwersYTET GDAŃSKI
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT POLITOLOGII

Zeszyty Naukowe
nr 9

CYWILIZACJA I POLITYKA

C1115520

RADA PROGRAMOWA

Brunon Bartz, Roman Bäcker, Tadeusz Bodio, Andrzej Chodubski, Bogdan Chrzanowski, Tadeusz Dmochowski, Andrzej Gąsiorowski, Tadeusz Godlewski, Janusz Golinowski, Stanisław Juszczyk, Daniel Kawa, Marcei Kosman, Andrzej Kubka, Josef Malach, Joanna Marszałek-Kawa, Piotr Niwiński, Pavol Odaloš, Edward Olszewski, Longin Pastusiak, Grzegorz Piwnicki, Ewa Polak, Jakub Potulski, ks. Adam Romejko, Alicja Stępień-Kuczyńska, Maciej Szczurowski, Urszula Świętochowska, Waldemar Tłokiński, Jacek Tebinka, Tadeusz Wallas, Jan Waskan, Lech Zacher, Waldemar Żebrowski, Arkadiusz Żukowski

REDAKTOR NACZELNY

prof. zw. dr hab. Andrzej Chodubski

SEKRETARZ REDAKCJI

dr Joanna Leska-Ślęzak

RECENZENT

prof. dr hab. Waldemar Nowak

REDAKTOR TECHNICZNY

Krystyna Samsel

PROJEKT OKŁADKI

Jacek Pietruski

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

© Copyright by Wydawnictwo Adam Marszałek
Toruń 2011

ISSN 1732-5641

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową, tel./fax 56 648 50 70, e-mail: marketing@marszalek.com.pl

Wydawnictwo Adam Marszałek

ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 664 22 35, 56 660 81 60

www.marszalek.com.pl, e-mail: info@marszalek.com.pl

Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87-148 Łysomice, tel. 56 659 98 96

Spis treści

Wstęp.....	7
Andrzej Chodubski <i>Świat, w którym żyjemy. Wektory przemian cywilizacyjnych</i> (Wykład inauguracyjny, wygłoszony 13 października 2011 r. na Uniwersytecie Gdańskim w <i>Stowarzyszeniu Uniwersytetu Trzeciego Wieku</i>).....	10

I. STUDIA I MATERIAŁY

Andrzej Chodubski <i>Institucje polityczne jako ramy życia publicznego</i>	19
Marek Górka <i>Refleksja jako kategoria politologiczna</i>	32
Grzegorz Piwnicki <i>Doktryna polityczna Niccolo Machiavellego. Ponadczasowe rozważania</i>	46
Tadeusz Bodio, Przemysław Jan Sieradzan <i>Tryumf Dionizosa. Rzecz o kulturze politycznej polskiego sarmatyzmu i romantyzmu</i>	64
Aneta Dawidowicz <i>Narodowa Demokracja wobec idei kryzysu cywilizacji zachodniej</i>	80
Hanna Dubrzyńska <i>Wektory kształtowania się współczesnej polskiej migracji</i>	92
Marcin Jurkowski <i>Regulacje prawne dotyczące statusu uchodźcy – prawo pierwotne</i>	103
Maciej Szczurowski <i>Świat widziany z Caracas w epistolografii Lecha Wi Adamowicza</i>	119
Joanna Leska-Ślęzak <i>Polityka imigracyjna Holandii i jej zastosowanie wobec Polaków</i>	136
Jarosław Ślęzak <i>Zjawisko migracji w rzeczywistości kulturowej Gdańska</i>	141
Piotr Janiszewski <i>Przemiany społeczno-demograficzne na obszarze serbołużyckim po 1945 r.</i>	150
Tomasz Wybranowski <i>O przeczuciu słowiańskiej duchowości dwukrotnie chrzczonej (?)</i>	167

Arkadiusz Żukowski <i>Federacja Rosyjska czy...? Przypadek Obwodu Kaliningradzkiego (kilka refleksji)</i>	183
Przemysław Jan Sieradzan <i>Dymisja Jurija Łuzkowa – analiza politologiczna</i>	189
Любов Артеменко <i>Україна та виклики ЄС</i>	203
Magdalena Karolak <i>Aktywność mniejszości rosyjskiej w polityce Ukrainy</i>	210
Rafał Majewski <i>Wektory kształtowania się systemów politycznych w Europie</i>	232
Rafał Raczyński <i>Dziedzictwo kulturowe Islandii</i>	246
Rafał Raczyński <i>Porządek ustrojowy Republiki Islandii</i>	262
Paweł Nieczuja-Ostrowski <i>Swoistość geopolityczna Armenii</i>	278
Adam Kosidło <i>Konflikt saharyjski – próba narzucenia statusu autonomii, 2004–2011</i>	303
Zbigniew Grzegorowski <i>Instytucja „służby specjalne”: jej geneza i zakres kompetencyjny</i>	323
Beata Słobodzian <i>Tworzenie się nowych metropolii jako wyzwanie przemian globalnych, na przykładzie przestrzeni trójmiejskiej</i>	357
Tadeusz Dmochowski <i>Realizacja przez Polskę wdrażania „procesu bolońskiego” w szkolnictwie wyższym (do 2007 r.)</i>	368
Ilona Madejczyk <i>O animatorach i menedżerach kultury (projekt Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę”): Młodzi Menedżerowie Kultury</i>	380

II. RECENZJE I OMÓWIENIA

<i>Przez Kresy i historię po obrzeża polityki. Profesorowi Marcelemu Kosmanowi w półwiecze pracy naukowej, pod red. Iwony Hofman, Wojciecha Magusia (Andrzej Chodubski)</i>	391
Arkadiusz Modrzejewski , <i>Metodologiczne i filozoficzne podstawy politologii. Zarys wykładu (Andrzej Chodubski)</i>	395
Jerzy Muszyński , <i>Społeczeństwo informacyjne, Przewodnik – leksykon (Andrzej Chodubski)</i>	399

Jakub Potulski , <i>Geopolityka w świecie ponowoczesnym</i> (Andrzej Chodubski)	403
Andrzej Sepkowski , <i>Kształty pamięci zbiorowej. Wizje historii w polskiej powieści historycznej po 1945 roku</i> (Andrzej Chodubski).	408
Bogdan Chrzanowski , <i>Delegatura Rządu RP na Kraj na Pomorzu. Nieznane karty z Frontu Walki Cywilnej podczas okupacji niemieckiej i po jej zakończeniu</i> (Andrzej Chodubski)	412
Maciej Szczurowski , <i>Polacy na frontach II wojny światowej</i> (Andrzej Chodubski)	416
<i>Studia nad przywództwem politycznym. Ustalenia metodologiczne i praktyka, pod red. Agnieszki Kasińskiej-Metryki</i> (Andrzej Chodubski).	420
Izabela Podobas , <i>Public relations jako narzędzie kreowania wizerunku partii politycznych</i> (Andrzej Chodubski)	425
Waldemar Żebrowski , <i>Stan i główne kierunki modyfikacji systemu politycznego Polski współczesnej</i> (Andrzej Chodubski)	429
Marcin Bąkiewicz , <i>System wyborczy do samorządu terytorialnego w Polsce na tle europejskim</i> (Andrzej Chodubski)	434
Marceli Kosman , <i>O kresach w historii i legendzie. Studia i szkice z dziejów polskiej granicy wschodniej</i> (Andrzej Chodubski).	438
Krystyna Gomółka , <i>Współpraca transgraniczna Polski z Republiką Ukrainy, Republiką Białorusi i Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej</i> (Andrzej Chodubski)	443
Andrzej Wierzbicki , <i>Rosja. Etniczność i polityka</i> (Andrzej Chodubski)	447
Jarosław Ćwiek-Karpowicz , <i>Rosyjska elita władzy centralnej w latach 2000–2008</i> (Andrzej Chodubski)	451
Przemysław Jan Sieradzan , <i>Czerwono-brunatni. Sojusz radykalizmu lewicy i prawicy w Rosji współczesnej</i> (Andrzej Chodubski)	456
Sebastian Wojciechowski , <i>Terroryzm na początku XXI wieku. Pojęcie, istota i przyczyny zjawiska</i> (Andrzej Chodubski).	461
Rafał Ożarowski , <i>Hezbollah w stosunkach międzynarodowych na Bliskim Wschodzie</i> (Andrzej Chodubski)	465
Józef Borzyszkowski , <i>Antropologia Kaszub i Pomorza. Badania – Kultura – Życie codzienne</i> (Andrzej Chodubski)	469
Andrzej Gąsiorowski , Krzysztof Steyer , <i>Tajna Organizacja Wojskowa „Gryf Pomorski”</i> (Andrzej Chodubski)	473
Jarosław Ślęzak , <i>Instytucjonalizacja życia imigracyjnego w przestrzeni lokalnej Gdańska</i> (Andrzej Chodubski).	477